

RO

RO

RO

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 13.2.2008
COM(2008) 67 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CĂTRE
CONSILIU, CĂTRE COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI CĂTRE
COMITETUL REGIUNILOR**

Raport privind evaluarea și dezvoltarea viitoare a agenției FRONTEX

{SEC(2008) 148}
{SEC(2008) 149}
{SEC(2008) 150}

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CĂTRE
CONSILIU, CĂTRE COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI CĂTRE
COMITETUL REGIUNILOR**

Raport privind evaluarea și dezvoltarea viitoare a agenției FRONTEX

I. INTRODUCERE

1. Agenția Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operaționale la Frontierele Externe ale statelor membre ale Uniunii Europene (FRONTEX) a fost creată prin Regulamentul Consiliului (CE) nr. 2007/2004¹ (denumit în continuare „Regulamentul Frontex”), adoptat la 26 octombrie 2004. Agenția a devenit operațională în octombrie 2005.
2. Obiectivul FRONTEX este de a îmbunătăți gestionarea integrată a frontierelor externe ale statelor membre ale Uniunii Europene prin facilitarea și eficientizarea punerii în aplicare a măsurilor comunitare prezente și viitoare în domeniul gestionării frontierelor externe, și anume frontierele terestre și maritime ale statelor membre, precum și aeroporturile și porturile maritime ale acestora, cărora li se aplică dispozițiile dreptului comunitar privind trecerea frontierelor externe de către persoane.
3. În cadrul Programului de la Haga din 2004, Consiliul European a solicitat Comisiei să prezinte o evaluare politică a agenției FRONTEX până la sfârșitul anului 2007. Evaluarea ar trebui să cuprindă o analiză a sarcinilor agenției și o evaluare a oportunității implicării agenției și în alte aspecte ale gestionării frontierei, inclusiv consolidarea cooperării cu autoritățile vamale și alte autorități competente în materie de securitatea mărfurilor. În conformitate cu Planul de acțiune care pune în aplicare Programul de la Haga², evaluarea ar trebui să aibă în vedere, de asemenea, funcționarea echipelor de experți naționali, precum și fezabilitatea unui sistem de creare a unei poliții de frontieră europene. Prezenta comunicare reprezintă răspunsul Comisiei la această solicitare.
4. Având în vedere perioada scurtă de funcționare a agenției, comunicarea evaluează rezultatele înregistrate până în prezent în raport cu fiecare din sarcinile principale ale FRONTEX, menționate la articolul 2 alineatul (1) literele (a-g) din Regulamentul FRONTEX³. Aceasta va recomanda o serie de măsuri care pot fi luate pe termen scurt, în limitele actualului mandat, și va prezenta o strategie pe termen lung pentru dezvoltarea viitoare a FRONTEX.

¹ JO L 349, 25.11.2004, p. 1.

² JO C 198, 12.8.2005, p. 1.

³ Astfel cum a fost modificat de Regulamentul (CE) nr. 863/2007 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unui mecanism de creare a echipelor de intervenție rapidă la frontiere („Regulamentul RABIT”), (JO L199, 31.7.2007, p. 30).

Date statistice detaliate privind activitățile FRONTEX desfășurate între anii 2006-2007 sunt prezentate într-o anexă separată, inclusiv informații privind obiectivele și rezultatele fiecărei operațiuni, precum și alte detalii privind rezultatele obținute în raport cu diversele activități ale agenției. De asemenea, prezentei comunicări îi este anexată și o evaluare a impactului.

5. În anul 2008, Consiliul de administrație al agenției va comanda o evaluare externă independentă care va fi efectuată în temeiul articolului 33 din Regulamentul FRONTEX. Această evaluare independentă, la nivel tehnic și reglementar va analiza eficiența cu care agenția își îndeplinește misiunea, va evalua impactul și practicile de lucru, luând în considerare opiniile părților interesate de la nivel european și național.

II. EVALUARE - REALIZĂRI PENTRU PERIOADA 2005-2007

A. Coordonarea cooperării operaționale între statele membre în domeniul gestionării frontierelor externe

Operațiuni comune și proiecte pilot

6. Agenția a desfășurat operațiuni comune la toate tipurile de frontieră, atât în 2006, cât și în 2007, respectiv 5 și 4 operațiuni la frontierele maritime, 2 și 10 operațiuni la frontierele terestre și 2 și 5 operațiuni la frontierele aeriene. De asemenea, a desfășurat 3 operațiuni în 2006 și 2 operațiuni în 2007 care au avut în vedere diferite tipuri de frontiere. Un total de 10 proiecte pilot (între 2006-2007) au fost puse în aplicare pentru a completa operațiunile comune.
7. Participarea statelor membre la operațiuni comune poate varia de la detașarea unui singur expert la mobilizarea de echipamente precum nave și avioane. În medie, la operațiunile de la frontierele maritime au participat 7 state membre, 9 la operațiunile de la frontierele terestre și 11 la operațiunile de la frontierele aeriene (în perioada 2006-2007). În cadrul operațiunilor de la frontierele maritime care au implicat folosirea patrulilor maritime (7), au participat între 1 și 4 state care au contribuit în fiecare din operațiunile menționate cu echipament sub forma avioanelor, navelor sau elicopterelor, excluzând contribuțiile statului gazdă, variind între 0 și 2 nave pentru fiecare operațiune.
8. Având în vedere necesitatea de mobilizare a echipamentului, aceste operațiuni la frontierele maritime implică niște costuri substanțial mai mari - în medie 2,7 milioane de euro – decât cele presupuse de operațiunile desfășurate la frontierele terestre sau aeriene, estimate la 83 000 și, respectiv, 194 000 euro.
9. Rezultatele operațiunilor comune nu pot fi rezumate doar în termeni cuantificabili. Există și alte beneficii, precum schimbul de bune practici și informații dintre statele membre și stimularea cooperării cotidiene între autoritățile naționale responsabile de controlul la frontieră. Cu toate acestea, până în prezent, rezultatele măsurabile trebuie privite ca fiind impresionante: în 2006 și 2007, peste 53 000 persoane au fost reținute sau li s-a refuzat intrarea la frontieră în timpul acestor operațiuni. De asemenea, au fost identificate peste 2 900 de documente de călătorie false sau falsificate și au fost arestate 58 de persoane care facilitau migrația ilegală.

Alte inițiative conexe

10. Urmare a unei solicitări a Consiliului European din decembrie 2006, a fost creată rețeaua europeană de patrulare (REP) în mai 2007. FRONTEX și statele membre în cauză (Portugalia, Spania, Franța, Italia, Slovenia, Malta, Grecia și Cipru) desfășoară activități pe baze regionale, în cadrul unei cooperări bilaterale cu statele membre vecine. Patrurile au fost limitate la zonele limitrofe regiunilor de coastă ale statelor membre în cauză.
11. Conform solicitării Consiliului din octombrie 2006, agenția a creat un inventar centralizat al echipamentelor tehnice disponibile (CRATE), conform dispozițiilor articolului 7 din Regulamentul FRONTEX, în scopul supravegherii și controlului frontierelor. În prezent, baza de date CRATE conține peste 100 de vase, aproximativ 20 de avioane și 25 de elicoptere, precum și câteva sute de echipamente de control al frontierei, precum unități radar mobile, vehicule, camere termice și detectori mobili. Cu toate că inițial a fost concepută pentru a fi folosită pe baze bilaterale între statele membre, baza de date oferă un inventar al echipamentelor care pot fi mobilizate, de asemenea, în cadrul operațiunilor comune. Până în prezent, pentru acestea din urmă, echipamentul a fost folosit doar în mod izolat (un caz de folosire a echipamentului de control la frontieră și un caz de folosire a unui avion).
12. Așteptările instituțiilor europene, ale statelor membre și ale publicului larg față de FRONTEX sunt mari, mai ales în ceea ce privește consolidarea coordonării operaționale pentru combaterea imigrației ilegale la frontierele maritime meridionale. Astfel cum reflectă rezultatele până în prezent, aceste operațiuni sunt cele mai costisitoare și necesită cele mai multe resurse în raport cu toate activitățile operaționale desfășurate de FRONTEX. Cu toate acestea, participarea statelor membre rămâne limitată în ceea ce privește operațiunile care necesită patrulare maritime, în comparație cu alte tipuri de operațiuni.

Recomandări

13. În acest context, în condițiile creșterii în mod semnificativ de către autoritatea bugetară a bugetului FRONTEX pentru 2008 (în prezent acesta se cifrează la 70 milioane de euro), următorii factori sunt considerați esențiali de către Comisie în ceea ce privește dezvoltarea coordonării operaționale pe termen scurt:
 - potențialul CRATE și angajamentele asumate de statele membre trebuie valorificate la maxim pentru a asigura disponibilitatea echipamentului necesar în cadrul operațiunilor desfășurate la frontierele maritime. FRONTEX este invitată să informeze în mod regulat instituțiile europene privind folosirea reală a echipamentului disponibil (atât pentru operațiunile coordonate de FRONTEX, cât și la nivel bilateral, între statele membre), precum și măsura în care folosirea acestuia este adecvată în raport cu necesitățile existente. De asemenea, FRONTEX este invitată să ofere informații privind un mecanism care să garanteze disponibilitatea echipamentelor oferite de statele membre. Totodată, FRONTEX ar putea îmbunătăți potențialul CRATE prin achiziționarea sau închirierea propriului echipament;

- Regulamentul FRONTEX prevede posibilitatea creării unor birouri specializate ale agenției în statele membre, prin intermediul cărora agenția ar putea asigura organizarea efectivă a operațiunilor comune și a proiectelor pilot; având în vedere tendința spre desfășurarea de operațiuni permanente și evoluția sarcinilor agenției în ansamblu, ar trebui acordată o atenție considerabilă în prezent creării de asemenea birouri în regiunile adecvate și/sau în funcție de tipurile de control la frontieră, acordându-se prioritate unui birou la frontierele maritime meridionale;
- FRONTEX ar trebui să analizeze modalitatea în care operațiunile permanente comune pot fi unificate cu cele ale rețelei europene de patrulare , întrucât ambele instrumente au un caracter structural mai pronunțat și este necesară evitarea suprapunerilor dintre ele;
- ca urmare a creșterii substanțiale a bugetului FRONTEX pentru 2008, Comisia va revizui programarea multianuală a bugetului acesteia pentru perioada rămasă din actualul cadru financiar și va prezenta autorității bugetare propunerile corespunzătoare.

B. Acordarea de asistență statelor membre pentru formarea polițiștilor de frontieră la nivel național, inclusiv pentru stabilirea unor standarde comune de formare

14. Acțiunile FRONTEX în domeniul formării reprezintă o continuare a celor desfășurate în cadrul Centrului ad-hoc pentru formarea polițiștilor de frontieră, ale cărui activități au fost preluate în totalitate de către FRONTEX în 2005. Au fost organizate 97 de cursuri de formare, reuniuni și ateliere de lucru, inclusiv pentru formarea polițiștilor de frontieră și „formarea de formatori”, la care au participat 1 341 persoane. În prezent, trunchiului comun care are ca obiectiv standardizarea formării polițiștilor de frontieră în toată Europa, face obiectul unui proces de revizuire. Cu toate că impactul activităților de formare poate fi apreciat doar pe termen lung, este evident că abordarea aleasă, în care FRONTEX este coordonator operațional al formării bazate pe parteneriatele cu academiile naționale, s-a dovedit a fi un succes și, prin urmare, merită să fie extinsă în viitor.

Recomandări

15. Competențelor polițiștilor de frontieră de a aplica într-o manieră corectă și coerentă *acqui-sul* Schengen, în special Codul Frontierelor Schengen, trebuie să rămână obiectivul principal al activităților de formare desfășurate de FRONTEX. Cu toate acestea, experiența acumulată în cadrul operațiunilor comune reflectă faptul că polițiștii de frontieră sunt confrunțați în mod frecvent cu situații în care sunt implicate persoane care urmăresc dobândirea protecției internaționale sau cu situații de criză pe mare (a se vedea secțiunea II.A). Comisia consideră că FRONTEX ar trebui să organizeze cursuri de formare specializate, inclusiv schimburi de personal, privind dispozițiile europene și internaționale relevante în materie de azil, drept maritim și drepturi fundamentale, pentru a contribui la respectarea deplină a acestor norme și la o abordare unitară în situațiile care implică coordonarea operațiunilor de căutare și salvare.

C. Efectuarea de analize ale riscurilor

16. FRONTEX a prezentat cea de-a doua analiză anuală a riscului în februarie 2007. Un număr total de 11 analize specifice au fost prezentate până la sfârșitul anului 2007 și alte 9 sunt în curs de elaborare, urmând să fie finalizate la începutul anului 2008. FRONTEX a contribuit la elaborarea raportului de evaluare a amenințării reprezentate de criminalitatea organizată (OCTA), iar împreună cu Europol a prezentat un raport privind rutele cu risc ridicat în ceea ce privește migrația ilegală din Balcanii de Vest . Pe lângă aceste evaluări care, printre altele, sprijină statele membre să facă față noilor amenințări și să-și concentreze resursele în zone determinate ale frontierei, analiza riscurilor joacă un rol extrem de important în majoritatea activităților agenției, inclusiv planificarea operațiunilor comune și a activităților de formare. În plus, rolul atribuit FRONTEX în cadrul Fondului European pentru Frontierele Externe este esențial pentru alocarea resurselor financiare statelor membre.
17. În 2007 FRONTEX a fost conectată la rețeaua ICONet în scopul schimbului de informații cu statele membre privind analiza riscurilor, pregătirea operațiunilor comune și returnarea. ICONet a fost instituită prin Decizia Consiliului 2005/267/CE⁴ și este operațională din 2006. Aceasta este o rețea securizată on line care permite serviciilor responsabile de gestionarea migrației să facă schimb de informații privind imigrația fără forme legale, intrarea și imigrația ilegală, precum și returnarea persoanelor aflate în situația de ședere ilegală.
18. FRONTEX participă la reuniunile CIREFI, Centrul pentru informații, discuții și schimburi în materie de trecere a frontierei și imigrație care se reunește în mod regulat în cadrul Consiliului. CIREFI sprijină statele membre în efectuarea schimbului de informații privind imigrația ilegală, prevenirea imigrației ilegale și a șederii fără forme legale, combaterea filierelor de imigrație clandestine, îmbunătățirea depistării documentelor false sau falsificate și privind îmbunătățirea practicilor în domeniul returnării. Există sinergii clare și economii de scară care pot fi identificate între activitățile CIREFI, ICONet și activitățile desfășurate de agenție, în ceea ce privește culegerea, analiza și diseminarea informațiilor privind imigrația ilegală.

Recomandări

- Ar trebui să se acorde prioritate analizelor comune privind riscurile efectuate în colaborare cu Europol, organizațiile internaționale și țările terțe relevante (în baza acordurilor de cooperare încheiate), precum și creșterii frecvenței analizelor comune geografice și/sau celor tematice realizate împreună cu partenerii relevanți.
- Agenției FRONTEX ar trebui să i se încredințeze: gestionarea ICONet, prin folosirea platformei tehnice actuale sau a alteia, precum Sistemul de informații FRONTEX; fapt care ar trebui să contribuie la o mai bună folosire a rețelei ofițerilor de legătură pe probleme de imigrație care, de asemenea, este conectată la ICONet, precum și preluarea activităților CIREFI.

⁴ JO L 83, 1.4.2005, p. 48.

D. Urmărirea evoluțiilor din domeniul cercetării, relevante pentru controlul și supravegherea frontierelor externe

19. Până în prezent, FRONTEX a pus în aplicare 6 proiecte și s organizat 7 ateliere de lucru/seminare în domeniul cercetării și dezvoltării. Noile tehnologii joacă un rol esențial pentru propunerile cuprinse în cele două comunicări prezentate de Comisie în paralel cu acest raport, acestea privind un sistem de intrare/ieșire și măsuri de introducere a controlului automat la frontiere, precum și un sistem european de supraveghere a frontierelor. În ceea ce privește prima comunicare, proiectul BIOPASS, pus în aplicare de către FRONTEX, privind folosirea elementelor de identificare biometrică în aeroporturi și a programelor naționale ale călătorilor înregistrați, a oferit o contribuție importantă. În ceea ce privește a doua comunicare, FRONTEX va juca un rol important în aprofundarea studiilor relevante care vor sta la baza acțiunilor concrete.
20. De asemenea, agenția va juca un rol important în cadrul noului Forum european privind cercetarea și inovarea europeană în domeniul securității, în cadrul căruia a fost creat un grup de lucru distinct privind securitatea frontierelor.

Recomandări

21. O prioritate cheie pentru viitor este de a asigura ca interesele specifice ale autorităților responsabile de controlul la frontiere se reflectă în mod corespunzător în activitățile de cercetare. FRONTEX are un rol unic în garanta că necesitățile concrete ale autoritățile responsabile de gestionare a frontierei la nivel național se reflectă în definirea viitoarelor priorități de cercetare, precum și că aceste autorități sunt informate despre ultimele evoluții în domeniu prin intermediul organizării de ateliere de lucru. De asemenea, acest rol ar trebui extins la dezvoltarea de proiecte concrete având ca obiectiv testarea operațională în condiții reale a noilor tehnologii, pentru a evalua fezabilitatea acestora și impactul asupra procedurilor actuale, precum și la cooperarea cu institutele de standardizare europene.

E. Asistarea statelor membre în situațiile care necesită o asistență tehnică și operațională sporită la frontierele externe și mobilizarea echipelor de intervenție rapidă la frontiere

22. Regulamentul RABIT, care a intrat în vigoare la 20 august 2007, a schimbat în mod substanțial dispozițiile regulamentului de creare a FRONTEX privind sprijinul acordat statelor membre în situațiile care necesită o asistență tehnică și operațională crescută la frontierele externe. Acesta prevede „o capacitate de reacție rapidă” pentru consolidarea resurselor umane ale unui stat aflat în dificultate.
23. Lucrările pregătitoare pentru punerea în aplicare a regulamentului au fost finalizate la scurt timp după adoptarea regulamentului. Forța de intervenție rapidă la frontiere RABIT cuprinde între 500 și 600 de polițiști de frontieră. În toamna anului 2007 a fost efectuat un exercițiu. Până în prezent, nici un stat membru nu a solicitat mobilizarea unei echipe RABIT.

Recomandări

24. Desfășurarea unei echipe RABIT poate fi combinată cu furnizarea de asistență tehnică, în conformitate cu articolul 8 din Regulamentul FRONTEX. Comisia recomandă FRONTEX ca această dispoziție să dobândească un caracter operațional mai pronunțat prin achiziționarea de echipament propriu de supraveghere și control la frontiere, care să fie folosit de echipele RABIT, în vederea asigurării disponibilității echipamentului necesar într-un timp scurt. De asemenea, ca o soluție alternativă, echipamentul înregistrat în CRATE ar putea fi folosit în acest scop, însă normele ar trebui revizuite, pentru a garanta că echipamentul este pus la dispoziția echipelor RABIT într-un mod rapid și necondiționat.

F. Acordarea sprijinului necesar statelor membre pentru organizarea de operațiuni comune de returnare

25. Agenția a oferit asistență pentru organizarea a nouă operațiuni comune de returnare. Au fost desfășurate alte 6 proiecte privind aspecte precum cele mai bune practici pentru obținerea documentelor de călătorie și pentru identificarea în mod regulat a necesităților comune în ceea ce privește operațiunile comune de returnare.
26. Consolidarea rolului de sprijin al FRONTEX în cadrul operațiunilor comune de returnare a constituit tema unei dezbateri aprofundate pe durata președinției germane, având ca rezultat adoptarea de către Consiliu a unui set de concluzii în iunie 2007. Concluziile au inclus un apel adresat statelor membre de a implica agenția FRONTEX în planificarea și organizarea zborurilor de returnare comune, precum și în identificarea necesităților pentru returnările comune. Aceasta este o sarcină esențială a FRONTEX, însă rezultatele înregistrate până în prezent indică faptul că progresele înregistrate cu privire la frecvența și intensitatea acestui sprijin sunt devansate de coordonarea operațională.

Recomandări

27. Comisia sprijină pe deplin punerea în aplicare a concluziilor Consiliului formulate iunie 2007, care conțin o listă exhaustivă de priorități pe termen scurt și mediu. Recomandarea formulată în prezentul raport (a se vedea secțiunea II.C) ca gestionarea IConet să fie preluată de FRONTEX - va contribui, de asemenea, la consolidarea capacității FRONTEX și la atingerea acestor priorități. În plus, ar trebui să se acorde atenție modificării sferei de aplicare a articolului 7 din Regulamentul Frontex privind CRATE, care este limitat în prezent la echipamentul pentru supravegherea și controlul frontierei, dar care poate fi extins, de asemenea, la echipamentele folosite în cadrul operațiunilor de returnare comune, inclusiv la echipamentele pe care agenția le închiriază, precum avioanele.

III. VIZIUNEA PE TERMEN LUNG

28. FRONTEX va avea un rol esențial în dezvoltarea pe termen lung a strategiei Uniunii de gestionare integrată a frontierelor. Rolul agenției ar trebui extins, ca un răspuns necesar la nevoile concrete existente, pe baza unei abordări treptate și a unei consolidări treptate a capacității sale administrative și a unei evaluări continue a modului în care aceasta își îndeplinește obiectivele. O viziune pe termen lung ar trebui să aibă în vedere modalitatea în care FRONTEX poate aduce valoare adăugată modelului de gestionare integrată a frontierei în ansamblul său, precum și componentelor sale distincte, în special în ceea ce privește măsurile luate în cooperare cu țările terțe și acțiunile desfășurate la frontiere. În plus, în contextul politicii maritime integrate a UE, este de așteptat ca FRONTEX să contribuie în mod substanțial la realizarea unei cooperări transfrontaliere și intersectoriale mai eficiente între autoritățile și agențiile UE implicate în activitățile desfășurate în largul mării.
29. În ceea ce privește modelul de gestionare integrată a frontierei în ansamblul său, potențialul FRONTEX ar trebui valorificat în beneficiul întregului cadru Schengen. Cu toate că sfera de cuprindere a aspectelor care fac obiectul mecanismului de desfășurare a evaluărilor Schengen depășește mandatul FRONTEX – având ca obiect, de asemenea, vizele, cooperarea polițienească și protecția datelor – este evident că FRONTEX ar putea aduce valoare adăugată acestor evaluări, prin caracterul său independent, experiența în materie de control și supraveghere a frontierelor externe, precum și a activităților sale de formare și de analiză a riscurilor. În a doua jumătate a anului 2008, conform solicitării exprimate în Programul de la Haga, Comisia va prezenta o propunere vizând crearea unui mecanism suplimentar de evaluare a actualelor state Schengen, care va cuprinde propuneri concrete privind posibilul rol al FRONTEX.

A. Măsuri luate în cooperare cu țările terțe

30. În cooperare cu țările terțe, FRONTEX trebuie să asigure coerența dintre activitățile sale și cadrul general al politicii externe. Mandatul FRONTEX în ceea ce privește cooperarea cu țările terțe este limitat, în sensul că, de exemplu, proiectele care au ca obiectiv furnizarea de asistență tehnică nu pot fi derulate de către FRONTEX în aceste țări. Ar trebui analizată posibilitatea de a permite FRONTEX să deruleze proiecte pilot având ca beneficiari țări terțe. Asemenea proiecte ar putea consolida semnificativ impactul cooperării inițiate în cadrul acordurilor de cooperare, acestea fiind utile pentru identificarea necesităților concrete pentru dezvoltarea capacității administrative în ceea ce privește gestionarea frontierei anumitor țări terțe, și complementare asistenței financiare oferite de programele comunitare. În viitor, în contextul Tratatului de la Lisabona, ar putea fi inițiat un proces de reflecție privind rolul pe care ar putea să-l aibă agenția privind participarea în cadrul misiunilor europene de control al frontierelor efectuate în țări terțe.

31. FRONTEX a încheiat acorduri de cooperare care au ca obiectiv stabilirea unei colaborări la nivel tehnic cu polițiile de frontieră din Rusia, Ucraina și Elveția. Negocierile cu Croația sunt într-un stadiu avansat. Consiliul de administrație a aprobat agenției mandate pentru negocierea altor acorduri cu fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Turcia, Egipt, Libia, Maroc, Mauritania, Senegal, Republica Capului Verde, Republica Moldova și Georgia. Agenția preconizează solicitarea de mandate pe termen scurt/mediu pentru alte state din Balcanii de Vest, țări din Africa de Vest, SUA și Canada. Pe termen scurt trebuie să se acorde prioritate consolidării cooperării între FRONTEX și acele țări terțe cărora li s-a oferit perspectiva aderării la UE, precum și acele țări considerate ca fiind zone problematice, prin intermediul operațiunilor comune și al analizelor de risc efectuate de FRONTEX. De asemenea, ar putea fi avută în vedere valorificarea proiectelor TACIS în vederea unei eventuale cooperări dintre FRONTEX și Belarus.

B. Măsuri la frontieră

Integrare orizontală

32. Îmbunătățirea cooperării dintre autoritățile vamale relevante și alte autorități responsabile de controlul la frontiere reprezintă un element cheie al modelului de gestionare integrată a frontierelor, în cadrul căruia persoanele și mărfurile sunt controlate prin folosirea unor metode de lucru similare și abordări privind analiza riscurilor. Trebuie continuată analiza conceptului de ghișeu unic, în cadrul căruia activitățile autorităților vamale și de frontieră vor fi pe deplin integrate, având în vedere evaluarea în desfășurare a viitorului acestora.
33. Comisia va iniția un studiu pentru identificarea celor mai bune practici din statele membre privind cooperarea dintre agențiile relevante. Pentru a promova cooperarea pe teren, proiecte pilot la nivel european ar putea testa valoarea adăugată a coordonării aprofundate a activităților acestor autorități. Comisia recomandă FRONTEX, Comisiei și statelor membre să desfășoare operațiuni comune conduse de FRONTEX/Comisie, în coordonare cu proiecte de cooperare ale autorităților vamale naționale, și anume punerea în aplicare a două proiecte paralele privind controlul persoanelor și, respectiv, controlul mărfurilor, desfășurate simultan în aceleași puncte de trecere a frontierei.

Supravegherea frontierelor - EUROSUR

34. În paralel cu prezentul raport de evaluare, Comisia prezintă o comunicare care stabilește o foaie de parcurs pentru dezvoltarea și instituirea unui sistem european de supraveghere a frontierelor. Rolul FRONTEX în pregătirea unui asemenea sistem este esențial, inclusiv în crearea unei rețele care să integreze toate sistemele de supraveghere maritimă, după cum se precizează deja în cadrul secțiunii din prezentul raport referitoare la cercetare și dezvoltare.

35. Dintr-o perspectivă cu un caracter operațional mai accentuat, FRONTEX ar putea prelua rolul de punct central al unui sistem îmbunătățit de schimb de informații operaționale în timp real dintre statele membre. În plus, dacă FRONTEX ar avea un acces mai sistematic și structurat la informațiile privind supravegherea frontierelor, aceasta ar putea pune bazele pentru conceperea unui „sistem de informații FRONTEX bazat pe furnizarea de date” care să fie axat pe frontierele externe ale UE.

Coordonarea operațională

36. Coordonarea operațională s-a dovedit deja a fi instrumentul esențial al Uniunii Europene pentru asigurarea solidarității operaționale dintre statele membre și orientarea resurselor spre acele zone ale frontierelor externe aflate în cea mai mare dificultate. Astfel cum se precizează în evaluarea impactului care însoțește propunerea RABIT, Comisia intenționează să revină asupra problemei constituirii unei veritabile poliții de frontieră europene, după acumularea experienței necesare privind funcționarea acestor echipe. Cu toate acestea, este evident faptul că pot deja pot fi formulate în acest stadiu două întrebări privind organizarea și cooperarea operațională pe termen lung, în ceea ce privește patrurile maritime.
37. În primul rând, se are în vedere identificarea unei modalități pentru îmbunătățirea în viitor a actualului sistem de alocare a resurselor. Comisia va continua să supravegheze atent măsura în care echipamente și resurse umane suficiente pot fi puse la dispoziția statelor membre, prin folosirea mecanismelor actuale, precum și gradul în care Fondul pentru Frontierele Externe poate contribui pe termen lung la consolidarea frontierelor statelor membre, în funcție de riscurile prezente la frontierele externe.
38. În al doilea rând, va trebui analizată rentabilitatea pe termen lung a mecanismelor actuale, având în vedere, de exemplu, costurile administrative presupuse de asigurarea coordonării mobilizării de mijloace și resurse umane pe baze ad hoc.
39. Experiențele practice viitoare vor fi incluse într-o strategie pe termen lung care va trebui să analizeze măsura în care coordonarea resurselor statelor membre ar trebui înlocuită cu mobilizarea de polițiști de frontieră și echipament pe baze permanente. O asemenea desfășurare de forțe ar putea necesita revizuirea cadrului juridic privind puterile executive ale membrilor echipelor RABIT și a agenților invitați, precum și analizarea oportunității angajării chiar de către FRONTEX însăși a polițiștilor de frontieră sau achiziționării/închirierii echipamentului în scopul desfășurării de operațiuni permanente.

IV. CONCLUZII

40. Comisia invită Consiliul să acorde prioritate discutării recomandărilor pe termen scurt avansate de prezentul raport, având în vedere necesitatea de a optimiza cât mai curând posibil contribuția FRONTEX la gestionarea, în special, a frontierelor maritime meridionale ale Uniunii. De asemenea, recomandările privind rolul FRONTEX în cadrul EUROSUR ar trebui luate în considerare cu prioritate, pe baza unei comunicări separate prezentate de către Comisie privind stabilirea unui asemenea sistem.
41. În acest context, trebuie inițiată o dezbateră aprofundată privind strategia pe termen lung care trebuie urmată de Uniune în ceea ce privește rolul pe care ar trebui să îl aibă FRONTEX în contextul dezvoltării modelului gestionării integrate a frontierei, inclusiv a mecanismului de cooperare consolidată cu țările terțe, precum și în ceea ce privește o bună gestionare a fluxurilor migratoare.
42. Având în vedere concluziile acestor discuții și rezultatele evaluării independente care va fi efectuată în temeiul articolului 33 din Regulamentul FRONTEX, Comisia va lua în considerare posibilitatea de a prezenta propuneri legislative de modificare a Regulamentului FRONTEX. Pe termen lung va lua în considerare experiența acumulată în viitor în ceea ce privește noile reguli privind puterile executive ale echipelor RABIT și ale agenților invitați, pentru a aprecia necesitatea revizuirii cadrului juridic general al operațiunilor coordonate de FRONTEX.